

het
Licht
tegemeet

In een reeks artikelen blikt deze krant vooruit op de Heiligdomsvaart die eind deze maand in Maastricht start. Vandaag het abc van het zevenjaarlijkse evenement dat tienduizenden bezoekers trekt.

door Ivo Kok en Stefan Gybels

Ad Lucem

Thema van de Heiligdomsvaart 2011. Vertaald: Het Licht tegemoet. In het geloof wordt God vaak aangeduid als 'het Licht' of 'het eeuwige Licht'. Eerdere thema's van de Maastrichtse Heiligdomsvaart waren Boe bis diech? en Wij zijn de tijd.

Borstbeeld

Het borstbeeld van Sint Servaas is één van de meest bekende beelden die worden rondgedragen in de Heiligdomsvaart. Het borstbeeld werd in 1579 aan Maastricht geschonken door de hertog van Parma en bevat een schedelreliëf van Sint Servaas. Het Sint Servaasgilde draagt het borstbeeld.

Cultuur

De Heiligdomsvaart is veel méér dan enkel de twee ommezingen. Er is een uitgebreid cultureel programma omheen gebouwd, met onder meer tentoonstellingen, concerten, wandelingen en een theaterproductie.

Deelnemers

Aan de Heiligdomsvaart nemen honderden vrijwilligers deel. Van acteurs in het Lichtspel tot deelnemers aan de ommezingen. Aan het groot aantal vrijwilligers dat zich ook dit jaar weer meldt, is volgens het organiserend comité te zien dat de Heiligdomsvaart nog altijd volop leeft in de stad.

Eucharistievieringen

Gedurende de Heiligdomsvaartperiode is er elke ochtend een eucharistieviering in de Sint Servaasbasiliek. Op de dagen van de ommezingen, zondag 3 en 10 juli, zijn er pontificale hoogmissen met bisschoppen uit binnen- en buitenland.

Het abc van de HDV

Een moment uit een van de ommezingen bij de Heiligdomsvaart in 2004.

archieffoto Diana Scheilen

Fashionclash

Modeprocessie geïnspireerd op de Heiligdomsvaart. Drukbezocht 'voorevenement' van de Heiligdomsvaart afgelopen week. Modestudenten en -ontwerpers lieten hun fantasie los op religieuze gewaden. Voorbeeld van een evenement dat werd geïnspireerd door de Heiligdomsvaart.

Goumans

Joseph Goumans is voorzitter van het organiserend comité van de Heiligdomsvaart. Hij zei eerder over de Heiligdomsvaart: „Het is in mijn ogen belangrijk dat we eens in de zoveel tijd even stilstaan bij waar we mee bezig zijn in het leven. De Heiligdomsvaart biedt dat moment van bezinning.”

Historie

In Maastricht werd de eerste editie van de Heiligdomsvaart gehouden in 1391. Anno 2011 zijn we toe aan de 54ste. Maastricht en Aken kregen als eerste een 'Heiligdomsvaart'. Die term ontstond door een samenvoeging van de woorden 'Heiligdomskermis' en 'Römerfahrt'.

Informatiecentrum

Aan het Vrijthof is een informatiecentrum speciaal voor de Heilig-

domsvaart geopend. Bij het pand, aan de zijde van het Theater aan het Vrijthof, kunnen bezoekers terecht met allerhande vragen over de Heiligdomsvaart. Ook zijn daar kaarten te koop voor de ommezingen. Volgens de organisatie wordt het centrum druk bezocht.

Jesus Christ Superstar

Musical die op het Vrijthof werd opgevoerd bij de Heiligdomsvaart van 1997. Dit jaar is niet gekozen voor een dergelijk spektakelstuk. Aanleiding is het ontbreken van geld. *Jesus Christ Superstar* werd in 1997 gesponsord door externe partijen. Dit jaar wordt alle sponsorgeld gestoken in de Heiligdomsvaart zelf.

Kerkenpad

De OLV van Lourdeskerk, de Koepelkerk, de Sterre der Zee en de kerk van Sint Pieter Beneden worden met een artistiek 'kerkenpad' met elkaar verbonden. Langs dit pad worden kunstwerken getoond van Maastrichtse kunstenaars, die zich hebben laten inspireren door het thema van de Heiligdomsvaart 2011. Er zijn geen kosten aan verbonden.

Loflied

Het refrein van het loflied op Sint

Servatius luidt: *O Sint Servatius, bescherm van Maastricht. Bewaar in dit gewest, het heil door u gesticht. Bewaar in dit gewest, het heil door u gesticht.*

Media

De ommezingen tijdens de Heiligdomsvaart zullen live worden uitgezonden door TV Maastricht.

Noodkist

De overblijfselen van het lichaam van Sint Servaas vormen met afstand de belangrijkste relikwieën die tijdens de twee ommezingen door de stad worden gedragen. Ze worden bewaard in de Noodkist uit de twaalfde eeuw. Het relikwieschrijn dankt die naam aan het feit dat de kist door de stad werd gedragen op momenten dat Maastricht in grote nood verkeerde.

Ommezingen

De beide ommezingen door de stad worden gehouden op de zondagen 3 en 10 juli. Beide keren vertrekt de stoet rond 14.00 uur bij de Tapijnkazerne in de Hubertuslaan.

Pelgrims

De eerste Heiligdomsvaart in de moderne versie wordt in 1874 gehouden. De nieuwe cyclus wordt

verstoord door de Tweede Wereldoorlog, zodat in 1948 wéér een nieuwe cyclus wordt gestart.

Relieken

De openbare relikwentoonstelling is één van de kenmerken van de Heiligdomsvaart. In vroegere jaren werden de relikven getoond vanaf de buitengalerij van het priesterkoor van de Sint Servaas, de zogenaamde 'dwerggalerij'. Tegenwoordig gaan ze mee in de ommezing.

Sint Servaasbron

Na de pontificale opening van de Heiligdomsvaart op 30 juni in de basiliek, start het programma bij de Sint Servaasbron in Biesland. Volgens de legende is de bron ontstaan toen Servaas daar met zijn pelgrimsstaf op de grond sloeg.

Tribunes

Voor acht euro ben je in het bezit van een tribunekaart voor de beide ommezingen. De zittribunes staan op de Markt en in de Pieterstraat. Er is sprake van vrije plaatskeuze. Kaarten zijn te koop bij het informatiecentrum op het Vrijthof.

Uitstelling

In de dagkapel van Sint Servaas

wordt tijdens de heiligdomsvaart op de werkdagen het Allerheiligste ter aanbidding uitgesteld. De leden van de Kommelgemeenschap begeleiden dit uur van aanbidding met muziek en gebed. Aan het slot van de aanbidding ontvangen de aanwezigen de zegen met het Allerheiligste.

Vergelijkbaar

Net als Maastricht kennen ook Susteren en Aken een zevenjaarlijkse Heiligdomsvaart. In Hasselt vieren ze de Virga Jesse-feesten en in Tongeren worden de Kroningsfeesten gehouden. Plannen voor een grote Euregionale Heiligdomsvaart zijn nooit van de grond gekomen.

Wiertz

Bisschop Frans Wiertz van Roermond geldt als een van de voornaamste voorgangers tijdens de Heiligdomsvaart. Of deken Mathieu Hanneman van Maastricht aanwezig zal zijn, is nog zeer de vraag. De deken strijdt tegen een levensbedreigende ziekte.

Zorgcentra

Tijdens de Heiligdomsvaart draagt hulpbisschop Everard de Jong een week lang heilige missen op in de Maastrichtse zorgcentra.